

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 112/21
V Lucemburku dne 22. června 2021

Rozsudek ve věci C-872/19 P
Venezuela v. Rada

Venezuela je aktivně legitimována k podání žaloby proti nařízení, kterým se vůči ní zavádějí omezující opatření

Soudní dvůr zrušil rozsudek Tribunálu, který rozhodl o opaku, a vrátil mu věc k rozhodnutí ve věci samé o žalobě na neplatnost

Vzhledem ke zhoršení situace v oblasti lidských práv, právního státu a demokracie přijala Rada Evropské unie v roce 2017 omezující opatření vůči Venezuele. Články 2, 3, 6 a 7 nařízení 2017/2063¹ stanovily zejména zákaz prodávat nebo poskytovat jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu ve Venezuele vojenské vybavení a související technologie, které by mohly být použity k vnitřní represi, jakož i zákaz poskytovat týmž fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům ve Venezuele určité technické, zprostředkovatelské nebo finanční služby spojené s dodávkou tohoto vybavení.

Dne 6. února 2018 podala Venezuela žalobu znějící na zrušení nařízení 2017/2063 v rozsahu, v němž se jí týkají jeho ustanovení. Následně upravila svou žalobu tak, aby se týkala rovněž rozhodnutí 2018/1656 a prováděcího nařízení 2018/1653², tedy aktů, kterými Rada prodloužila platnost přijatých omezujících opatření. Rozsudkem ze dne 20. září 2019 odmítl Tribunál Evropské unie tuto žalobu jako nepřijatelnou z důvodu, že právní postavení Venezuely nebylo spornými ustanoveními bezprostředně dotčeno³.

Soudní dvůr, ke kterému Venezuela podala kasační opravný prostředek, se vyslovil k použití kritérií přípustnosti stanovených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU v rámci žaloby na neplatnost podané třetím státem proti omezujícím opatřením přijatým Radou s ohledem na situaci v tomto státě. Soudní dvůr zrušil rozsudek Tribunálu v rozsahu, v němž Tribunál prohlásil žalobu Venezuely znějící na zrušení článků 2, 3, 6 a 7 nařízení 2017/2063 za nepřijatelnou a vrátil věc Tribunálu k rozhodnutí o této žalobě ve věci samé.

Závěry Soudního dvora

Úvodem Soudní dvůr uvedl, že jelikož se kasační opravný prostředek Venezuely netýká části napadeného rozsudku, v níž byla žaloba tohoto třetího státu znějící na zrušení prováděcího nařízení 2018/1653 a rozhodnutí 2018/1656 odmítnuta jako nepřijatelná, Tribunál vydal konečné rozhodnutí v tomto ohledu. Soudní dvůr dále připomíná, že podle ustálené judikatury může v případě potřeby i bez návrhu rozhodnout o nepominutelném důvodu vycházejícím z nedodržení podmínek přípustnosti stanovených v článku 263 SFEU.

V projednávaném případě se i bez návrhu zabýval otázkou, zda lze Venezuelu považovat za „**právníckou osobu**“ ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU. V tomto ohledu poukazuje na to, že z tohoto ustanovení nevyplývá, že by se některé kategorie právnických osob nemohly

¹ Nařízení Rady (EU) 2017/2063 ze dne 13. listopadu 2017 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci ve Venezuele (Úř. věst. 2017, L 295, s. 21).

² Rozhodnutí Rady (SZBP) 2018/1656 ze dne 6. listopadu 2018, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2017/2074 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci ve Venezuele (Úř. věst. 2018, L 276, s. 10) a prováděcí nařízení Rady (EU) 2018/1653 ze dne 6. listopadu 2018, kterým se provádí nařízení (EU) 2017/2063 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci ve Venezuele (Úř. věst. 2018, L 276, s. 1).

³ Rozsudek ze dne 20. září 2019, Venezuela v. Rada, [T-65/18](#).

dovolávat práva podat žalobu na neplatnost stanovenou v tomto článku. Kromě toho z předchozí judikatury rovněž nevyplývá, že pojem „právní osoba“ použitý v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU je předmětem restriktivního výkladu. Soudní dvůr dále zdůrazňuje, že zásada, podle které je Unie založena zejména na hodnotě právního státu, vyplývá jak z článku 2 SEU, tak z článku 21 SEU, na který odkazuje článek 23 SEU týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP). Za těchto podmínek Soudní dvůr rozhodl, že v souladu s čl. 263 čtvrtým pododstavcem SFEU vykládaným ve světle zásad účinného soudního přezkumu a právního státu **musí mít třetí stát aktivní legitimaci jakožto „právní osoba“ ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, pokud jsou splněny ostatní podmínky stanovené tímto ustanovením.** V tomto ohledu upřesňuje, že **povinnosti Unie dbát na dodržování právního státu nepodléhají podmínce vzájemnosti. Venezuela jakožto stát s mezinárodní právní subjektivitou tudíž musí být považována za „právní osobu“ ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU.**

Soudní dvůr dále rozhodl, že **se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když učinil závěr, že dotčená omezující opatření nemají bezprostřední účinky na právní postavení Venezuely.** V tomto ohledu konstatoval, že dotčená omezující opatření byla přijata vůči Venezuele. Zakázat subjektům Unie provádět určité operace se rovná zakázat Venezuele provádět uvedené operace s těmito subjekty. Kromě toho vzhledem k tomu, že vstup nařízení 2017/2063 v platnost měl za následek okamžité a automatické uplatnění zákazů stanovených v člancích 2, 3, 6 a 7 tohoto nařízení, bránily tyto zákazy Venezuele pořídit si četné výrobky a služby. Soudní dvůr z toho vyvodil, že tato ustanovení mají bezprostřední účinky na právní postavení tohoto státu. V tomto ohledu podotkl, že není nutné rozlišovat podle toho, zda obchodní činnosti tohoto státu spadají pod soukromoprávní úkony (*iure gestionis*) nebo pod úkony vykonané při výkonu veřejné moci (*iure imperii*). Stejně tak konstatuje, že okolnost, že dotčená omezující opatření nepředstavují absolutní překážku pro Venezuelu pořídit si dotčené zboží a služby, je za tímto účelem irelevantní.

Následně **Soudní dvůr rozhodl ve věci samé o ostatních důvodech nepřipustnosti, které Rada původně vznesla před Tribunálem.** Pokud jde o důvod vycházející z nedostatku právního zájmu Venezuely na podání žaloby, Soudní dvůr konstatoval, že jelikož zákazy stanovené v člancích 2, 3, 6 a 7 nařízení 2017/2063 mohou poškodit zejména hospodářské zájmy Venezuely, jejich zrušení jí samo o sobě může přinést prospěch. Pokud jde o důvod vycházející ze skutečnosti, že Venezuela není spornými ustanoveními bezprostředně dotčena, Soudní poznamenal, že zákazy stanovené dotčenými články nařízení 2017/2063 se použijí, aniž je adresátům pověřeným jejich provedením ponechán prostor pro uvážení a vyžaduje to přijetí prováděcích opatření. Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr již konstatoval, že tato ustanovení mají účinky na právní postavení Venezuely, tento důvod zamítl.

Konečně Soudní dvůr poukázal na to, že **nařízení 2017/2063 představuje „nařizovací akt“ ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU. Vzhledem k tomu, že články tohoto nařízení napadené Venezuelou navíc nevyžadují přijetí prováděcích opatření, Soudní dvůr dospěl k závěru, že tento třetí stát je aktivně legitimován k podání žaloby proti těmto článkům na základě tohoto ustanovení, aniž musí prokazovat, že se jej tyto články dotýkají osobně.**

UPOZORNĚNÍ: Proti rozsudku či usnesení Tribunálu lze podat kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, který je omezen na právní otázky. Kasační opravný prostředek zásadně nemá odkladný účinek. Je-li kasační opravný prostředek přípustný a opodstatněný, Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zruší. Pokud to soudní řízení dovoluje, může Soudní dvůr ve věci vydat sám konečné rozhodnutí. V opačném případě vrátí věc zpět k rozhodnutí Tribunálu, který je vázán rozhodnutím vydaným Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106